

Veelgestelde vragen rijonderricht hulpverleningsvoertuigen

Het Kenniscentrum Voorrangsvoertuigen van het IFV heeft gemerkt dat er onder hulpdiensten onduidelijkheid is over de verplichting tot het hebben van een WRM-certificaat voor rijonderricht. In dit document vindt u het antwoord op de meest gestelde vragen.

1. Wanneer is er sprake van rijonderricht?

De Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 (WRM) is herzien in 2009. Bij de herziening is de definitie van rijonderricht aangepast.

Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993, art. 1

Rijonderricht: onderricht, gericht op het bijbrengen, behouden of verbeteren van de rijvaardigheid of geschiktheid om aan het verkeer deel te nemen als bestuurder van een motorrijtuig, waarvoor een rijbewijs is vereist.

De definitie van rijonderricht is in de WRM aangepast zodat elke vorm van rijonderricht ten aanzien van het besturen van motorrijtuigen, gericht op het bijbrengen, behouden of verbeteren van de rijvaardigheid en geschiktheid om als bestuurder aan het verkeer deel te nemen, onder rijonderricht wordt begrepen.

Er gold hiervoor een overgangstermijn van 5 jaar, die op 14 juni 2014 afliep. Vanaf dat moment is voor alle activiteiten binnen de bovenstaande definitie van rijonderricht een WRM-certificaat vereist, dus ook voor voortgezette rijopleidingen aan rijbewijsbezitters in rijvaardigheidstrainingen.

Dat betekent dat een leerwerkplekbegeleider, collega-chauffeur of werkbegeleider, die tijdens of na het rijden de bestuurder van een hulpverleningsvoertuig aanwijzingen geeft gericht op het bijbrengen, behouden of verbeteren van de rijvaardigheid, over een WRM-certificaat moet beschikken.

Heeft hij deze niet, en worden toch dergelijke aanwijzingen gegeven, dan is er sprake van illegaal rijonderricht, wat strafbaar is.

2. Wie mag rijonderricht geven aan (toekomstige) voorrangsvoertuigbestuurders?

De Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 geeft het volgende aan.

Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993, art. 7 lid 1

Degene die rijonderricht geeft in het besturen van enige motorrijtuigcategorie is in het bezit van een door het instituut afgegeven certificaat voor de motorrijtuigcategorie B als bedoeld in de richtlijn rijbewijzen. Daarnaast is degene die rijonderricht geeft voor de in de richtlijn rijbewijzen genoemde motorrijtuigcategorieën in het bezit van een door het instituut afgegeven certificaat voor de desbetreffende motorrijtuigcategorie.

Met 'het instituut' wordt het IBKI bedoeld, het instituut voor certificering en examinering in de mobiliteitsbranche. Dit instituut voert de certificering van de WRM uit. Dit houdt in dat uitsluitend instructeurs met een geldig WRM-certificaat bevoegd zijn om rijonderricht te geven, ook aan (toekomstige) bestuurders van voorrangsvoertuigen. Er zijn twee uitzonderingen. De WRM-plicht is niet van toepassing op militaire rijinstructeurs en politierijinstructeurs voor zover zij werkzaam zijn binnen hun dienstverband en zij in het bezit zijn van een door de minister aangewezen diploma. Verder is er geen WRM-certificaat nodig voor de voertuigintroductie in een voor de bestuurder nieuw motorrijtuig voor C, C1, CE, C1E, D, D1, DE of D1E. Het gaat dan echter om het bekend raken met een nieuw voertuig, en niet zozeer om het geven van rijonderricht.

3. Moet een voertuig waarin rijonderricht wordt gegeven voorzien zijn van dubbele bediening?

Nee, dit is niet verplicht als er rijonderricht wordt gegeven aan personen die al in het bezit zijn van het rijbewijs voor de betreffende voertuigcategorie. Een uitzondering hierop is het oefenen op de openbare weg met optische en geluidssignalen. Hierbij is dubbele bediening een van de voorwaarden die in de vrijstelling is genoemd (IenM/BSK-2015/51943).

Voor meer informatie over de voorwaarden voor deze vorm van oefenen op de openbare weg, ga naar www.kenniscentrumvoorrangvoertuigen.nl > tabblad OGS+.

Hoewel het voor rijonderricht zonder optische en geluidssignalen niet verplicht is, kan er altijd voor gekozen worden het rijonderricht toch met dubbele bediening uit te voeren. In dat geval gaat de aansprakelijkheid als juridisch bestuurder in de basis over van de persoon achter het stuur naar de docent/instructeur.

4. Geldt de WRM-verplichting ook voor theoretisch onderwijs?

Ja, ook voor het geven van theoretisch rijonderricht is een WRM-certificaat verplicht.

5. Geldt de WRM-verplichting ook voor rijonderricht op particulier terrein en bijvoorbeeld bos- of strandgebieden?

Ja, de WRM heeft ook een juridische werking buiten de openbare weg. Het maakt dus niet uit of het rijonderricht wordt gegeven in de openbare ruimte of daarbuiten, zoals op een afgesloten oefenterrein of een particulier terrein. Zodra er sprake is van rijonderricht, moet worden voldaan aan de voorschriften van de wet.

6. Zijn voor de voertuigcategorieën verschillende WRM-certificaten nodig?

De WRM-bevoegdheid kent een aantal categorieën, vergelijkbaar met de rijbewijscategorieën. Iedere rijinstructeur begint met het behalen van het B-certificaat, waarna aanvullende examens voor de categorieën A, C, D en E kunnen worden gehaald.

7. Welke inspanning vraagt het om een WRM-certificering te verkrijgen en te behouden?

Het instituut IBKI verstrekt examens en certificaten om als rijinstructeur te kunnen werken.

De opleiding tot rijinstructeur (B-certificaat) kent een drietal fases.

- > Fase I: Competent in verkeersdeelname
- > Fase II: Competent als rijinstructeur: de didactische voorwaarden
- > Fase III: Competent als rijinstructeur: bekwaam handelen in authentieke situaties

Fase I en II worden elk afgesloten met twee examens. Wanneer men deze fases succesvol heeft afgerond, krijgt men een WRM-certificaat met de tekst 'Stagepas'. De derde fase bestaat uit een verplichte stage. Voor de categorie B duurt de stage maximaal twaalf maanden; voor de aanvullende certificaten (A, C, D, BE, CE en DE) geldt een stageduur van maximaal zes maanden. Na het doorlopen van de stage volgt het examen fase 3 (realiseren van een praktijkles). Wanneer dit examen succesvol is afgerond, krijgt men het WRM-certificaat en mag men officieel aan de slag als rijinstructeur. De opleiding tot rijinstructeur kost enkele duizenden euro's; de examens maximaal €1184,50 (afhankelijk van de wijze van stagebeoordeling). Om het WRM-certificaat te behouden, is het verplicht om iedere vijf jaar bij te scholen, zowel theoretisch als praktisch.

8. Hoe weet ik of een rijinstructeur die ik inhuur voor rijtrainingen bevoegd is?

U kunt vragen om het WRM-certificaat te tonen of u kunt bij het IBKI opvragen of de instructeur voorkomt in het register. Dit kunt u zelf checken op <https://www.ibki.nl/rijinstructie/rijinstructie-direct-naar/rij-instructeur-checker>. Een andere mogelijkheid is contact opnemen met het servicenummer van IBKI (030 608 77 66). Hier kunt u ook opvragen of de betreffende rijinstructeur de verplichte OGS+-pas heeft, die de rijinstructeur nodig heeft om rijonderricht te mogen geven met optische en geluidssignalen.

Deze FAQ is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid tot stand gebracht, en getoetst door medewerkers van de Politieacademie en het OTC-RIJ van het Ministerie van Defensie. Echter, aan deze publicatie kunnen op geen enkele wijze rechten worden ontleend.